

Verzuim vooral niet, ten minste des morgens en des avonds, tot den Heere te bidden."

Kasper deed die belofte, en werd zelfs later niet slechts een ander maar ook een vernieuwd mens. De Geest Gods arbeidde in stilte tot verandering van zijn gemoed. De opbruiscende hartstochten en drijven werden meer en meer onderdrukt. Rust en vrede werden nu in zijn binnenste hersteld, nadat zij sedert jaren door de zonde verbannen waren geweest. Kasper had zijne slechte gewoonte geheel en al afgeleerd, tot groote verbazing van allen, die hem anders hadden gekend.

En nu nog een voorbeeld.

Toen Luther onder de tegenwerking zijner vijanden op zekeren avond diep verslagen en klieveloovig uitriep, gelijk Elia, dat hij alleen stond, richtte hij zijne schreden buiten de stad, naar de woning van een armen daglooner, waar hij een schemerend licht ontdekte. Zijn ziel was overstelpt; maar Gods liefde had reeds gezorgd, dat een vertroosting hem verwikkelen zou.

Aan de hut gekomen, hoort hij den boer een gebed uitspreken; en wat was de inhoud zijner woorden? Dat het den Heere mogt behagen zijn getrouwen getuigen Maarten Luther te bewaren voor twijfelmoedigheid; dat hij niet door menschenvreemde mocht weerhouden worden in de verkondiging van het Woord, en staande mocht blijven in zijn allerdiernaast geloof.

Luther, getroffen door dit gebed, knielde neder, om zich met de woorden van den nederigen man te verenigen. Hij heeft later bekend, dat dit gebed een middel in Gods hand geweest is, waardoor zijn wankelend geloof bevestigd werd.

VERDRINKEN.

Een predikant, die de Augustusmaand op een dorp aan zee doorbracht, ging eens langs het strand wandelen. Daar hij niet denzelfden weg terug wou gaan, sloeg hij een zijpad in, doch dwaalde van den weg af en wist eindelijk niet meer welken kant uit te gaan.

Gelukkig bespreekt hij in de verte een huisje. Hij ging er heen, en zag dat het een herberg was. Voor de deur zat iemand als matroos gekleed, een glaasje te drinken.

"Kunt ge mij ook zeggen, hoe ik van hier naar het strand kom?" vroeg de dominee.

"Zeker mijnheer!", antwoordde de ander vriendelijk, "maar ik zal liever even met u meelopen. 't Is lastig te beduiden."

Met een drank de man zijn glas ledig en de dominee bemerkte nu, dat wat de zeeman gebruikte, jenever of brandewijn moest wezen.

Zij gingen samen voort, al pratende; weldra was het strand bereikt. De zeeman, die denzelfden weg opmoest als de dominee, kuierde naast hem voort.

"'t Is toch een wijde plas", sprak de predikant; en wat een heerlijk gezicht!

"Ja mijnheer!", sprak de ander, maar 't is niet zoo mooi als 't lijkt. Daar zijn er in diezelfde zee al heel wat verdronken. Wie weet of 't mijn beurt niet ook nog wordt."

En toch weet ik een kleine plas, waar er nog meer in verdronken zijn."

"Wat bedoelt u?" vroeg de zeeman verwonderd.

"Ik bedoel het gevulde glas, zooals ik er zoo meteen u een uit zag drinken."

De matroos gaf geen antwoord. Zeker had hij den leeraar begrepen, die hem een goede waarschuwing gaf.

Gij ook?

AAN VRAGERS.

Het nieuwe jaar opent met een hartige vraag, nl. wat *Labberdaan* is en waarom die zoo heet. 't Eerste is wel zoo makkelijk te zeggen als 't laatste.

Labberdaan is gezouten kabeljauw. Over de vraag naar den naam en de afkomst is men het niet eens. In Zuid-Frankrijk aan de kust ligt de landstreek *Le Labourd*, waarvan Bayonne de hoofdstad is. Nu werd vroeger althans in de zee, die daar de kust bespoelt, veel kabeljauw gevangen en als zoutvisch naar Noord-Frankrijk gezonden. Dat was dus Labberdaan de visch of in 't Fransch: poisson *labourdan*. Onto kooplieden dreven ook handel op Labourd en kregen daar zoutvisch vandaan, die zij, heel begrijpelijk, Labourdian noemden, waaruit door verbastering de naam *Labberdaan* ontstaan is.

Ik moet hier echter bij opmerken, dat men in plaats van Labberdaan, ook *Aberdaan* kan zeggen. En daarom konden diegenen wel gelijk hebben die 't zoo verklaren, dat de naam afkomst van *Aberdaan*. Zoo heet een stad op de kust van Schotland, bij welke kust veel kabeljauw wordt gevangen.

Weet iemand het nog beter, dan zal hij 't wel willen zeggen.

CORRESPONDENTIE.

J. H. te N. Het komt nu, hopen we, in orde.

HOOGENDEK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).
Haarlem, 26 December 1894.
Mijnheer de Redacteur!

Mag ik voor de volgende beschouwingen beschieden een plaats in uw blad verzoeken?

Telkens is er in den laatste tijd geklaagd over de nalatigheid der kerken om te geven wat noodig is voor den kerkedienst en het onderhoud van emeriti-predikanten, weduwen en wezen. Nog in het laatste nummer van uw blad is door *Veritas* een scherpe bestraffing aan onze kerken deswege toegediend. Nu komt het niet bij mij op om te beoordeelen of sommige kerken, of wel men, de leden onzer kerken in het algemeen genomen, de ingebrachte beschuldigingen al of niet verdiend hebben, d.w.z. of zij minder geven dan zij kunnen en dus behooren te geven. Daarvoor reken ik mij zelf volstrekt onbevoegd. Maar wel wenschte ik de vraag te bespreken, naar welke maatstaf de leden van Christus' kerk moeten bepalen hoeveel zij verplicht zijn te geven.

Dit toch zal elk Gereformeerde, vertrouwd ik, wel met mij eens zijn, dat een geloovige hierbij niet naar *grit of liden* en evenmin naar de *opwekking van het eigenlijk mag handelen*, maar een *zacht regel* heeft te volgen, d.w.z. het bedrag van wat hij geeft, eens voor goed, en niet elken keer opnieuw, heeft vast te stellen. Iets wat ook dienstig is ter beteugeling van de neiging van ons aan het aardse goed hangend hart, om minder te geven.

Nu laat zich hierbij drieërlei maatstaf denken, nl. 1. de geloovige geeft zoveel als hij kan geven, wat hij dan voor het oog des Heeren in zijn conscientie heeft uit te maken; 2. hij geeft zoveel als de *raad der kerk* verklaart noodig te hebben; 3. hij geeft zoveel als de Israëliet

volgens de *Mozaische wet* moest geven. Als ik mij niet vergis, heeft de bekende godgeleerde Saurin berekend, dat de Israëliet, alles bijeen gerekend, de helft van zijn bezit moest afstaan. Voor de duidelijkheid voeg ik er bij, dat ik niet enkel het kerkelijk leven, maar ook de zorg voor school, zending en het werk der barmhartigheid bedoel.

Houdt men zich nu aan den *eersten* maatstaf, volgens welken de geloovige zelf bepaalt hoeveel hij kan en dus moet geven, dan kan het de vraag zijn, of iemand in staat is om uit te maken of een lid der kerk zoveel geeft als hij kan of dat hij minder geeft. Hierbij toch moet rekening gehouden met den stand waartoe hij behoort, of hij alleen leeft, of getrouwd is, of een geëerd heet, en zoo ja hoe groot, hoeveel inkomen hij heeft, hoeveel hij voor zijn gezin behoeft, en of hij nog voor anderen heeft te zorgen. Nu geloof ik dat het de vraag is of iemand in staat is om het bedrag deze factoren te bepalen, zelfs in zijn eigen woonplaats. Daarbuiten zeker wel niemand. Hoeveel een lid der kerk in de kerkcollecten geeft, is evenmin door diakenen of het bestuur van een kerkelijke kas uit te maken, reeds omdat een ander niet mag gaan onderzoeken hoeveel ik geef, krachtens de les van onzen Heere in Matth. VI. Dit leidt dus tot de slotsom, dat niemand kan uitmaken of een lid der kerk zoveel geeft als hij kan en dus moet geven. Maar dan heeft, zou ik zeggen, niemand het recht om een lid der kerk of wat hier op betrefte neerkomt, de leden te beschuldigen dat zij minder geven als zij kunnen en dus moeten geven, wijl hij elk bewijs voor deze aanklacht mist. Tenzij men het beginsel huldigen wil dat een geloovige, om het zoo eens uit te drukken, nooit meer dan droog brood en water mag gebruiken, wijl hij daarvan wel kan leven. Mijns de Opziens der kerken dan natuurlijk ook dat beginsel huldigen, en het op de inrichting van den eeredienst toepassen. D. w. z. dat daaruit alles verwijderd worde, wat niet noodzakelijk is. B.v. een orgel is voor den eeredienst niet noodzakelijk. Ik vertrouw echter, dat niet één Gereformeerde de beperking tot het volstrekt noodige zoover zal drijven, hetzij voor de leden, hetzij voor den dienst der kerk.

Volgt men het tweede stelsel, dan moeten de leden der kerken zoveel geven als *kerkelijke vergaderingen* verklaren noodig te hebben. Dan is het de vraag niet meer, of de kerken zoveel kunnen geven; of naar het bekende spreekwoord, om ook in het kerkelijk leven de tering naar de nering te zetten. Neen, dan staat het vooruit vast, dat de kerken zoveel kunnen geven, als er noodig is. Dan echter zou het overweging verdienen om aan de kerken, d.w.z. aan hare leden, mede te deelen, hoeveel er noodig is, opdat deze daarnaar het bedrag hunner gave kunnen regelen. Dit wil niet zeggen, dat de kerkleden dan maar niets meer moeten geven, alsof zij enkel geven omdat het moet, en nog minder, dat zij het als een soort van belasting moeten betalen. Maar al is iemand nog zoo mild om te geven, hij bepaalt toch het bedrag zijner gave, en dient dus eenigzins te weten hoeveel er noodig is, opdat niet voor het een meer gegeven worde dan noodig is, terwijl er voor het andere te kort komt.

Het derde stelsel eindelijk staat min of meer tusschen deze beiden in. Eenerzijds toch laat het de bepaling van het bedrag dat een lid der kerk wil geven, niet aan hem over, maar bepaalt dit voor hem. En evenzoo is hier geen bepaling van dit bedrag door de kerkelijke vergaderingen, wijl deze niet kunnen uitmaken hoeveel iemand bezit. En elk Christen zal toestemmen, dat waar de kerk des Ouden Verbonds zoveel kon afstaan, dezelfde verhouding tusschen wat men heeft en geeft, voor de kerk des Nieuwen Verbonds niet bewaard kan zijn. Want wel kan men tegenwerpen, dat de eeredienst onder Israël wegens de vele offers kostbaarder was als bij ons; maar hier tegenover staat, dat de kerk des Nieuwen Verbonds te offeren heeft voor een roeping, die voor de kerk des Ouden Verbonds niet bestond, te weten het werk der zending.

Het zal toch bij Gereformeerden wel vaststaan, dat de vraag, hoeveel ik moet geven, niet naar willekeur mag, maar naar vasten maatstaf moet beantwoord worden. Welke maatstaf nu door de Gereformeerde kerken van ons land in onzen tijd wordt gevolgd (d.w.z. door de diakenen en verzorgers van de uitwendige belangen der kerk), weet ik niet. Maar het wil mij voorkomen, dat het gewenscht is, dat en de diakenen op hun vergaderingen en de bedienaren des Woords in de prediking dit vraagstuk nauwkeurig bespreken en de gemeente ook ten deze den eisch der Schrift leeren kennen. Het is gewenscht, dat de in den laatste tijd gedurig herhaalde klachten mogen ophouden, ook omdat enkel klagen over de leden der kerk schadelijk kan werken. Evenals b.v. de ouders verkeerd doen die tegen hun kind enkel klagen over hun gebreken. Ook onze Heere en zijne heilige Apostelen klagen niet enkel over de gebreken der kerken, maar hebben ook *lef* voor het goede, dat zij hen gevonden werd. Waarbij ik ten slotte nog opmerk, dat als er kerken zijn die de collecten nalaten, waartoe zij zich verbonden hebben, gelijk in den laatste tijd meermalen geklaagd is, die klacht m.i. niet tegen de leden, maar tegen de zaden der kerken moet gericht, wijl niet de leden, maar de raad der kerk heeft te zorgen voor de nakoming der verplichting, die deze kerk heeft op zich genomen om de kerkelijke vergaderingen.

U dankteggende voor de plaatsing dezer regelen, teken ik mij

Met achting,

Uw Dienstw. Dienaar,

G. MLO.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEVEN: Katendrecht (gem. Charlois), J. van Haeringen te Werkendam.

AANGEROMEN: Huizen, J. A. Klercq te Den Helder. BERONK: Nieuwerkerk aan den IJssel, F. Drost te Vlaardingen B. — Middelharnis, C. Steketee C. te Bohnes (gem. Ridderkerk). — Naarden, A. Middekoop te Nijkerk op de Veluwe.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEVEN: Mastenbroek, P. H. Visser te Wapenveld. — Overland en Driewegen (cl. Goes), C. J. Montijn te Chassé a. a. (Noord-Drab). — Schore en Vlaie (cl. Goes), J. I. G. Mouton, cand. te Haarlem. — Ferwerd (toez.), J. L. Dippel te Herten. — Leeuwarden, G. J. Pare te Tiel. — Almelo, P. Brumming Jr. te Knippen. — Meervon, C. H. Callenbach te Dilsland. — Mastenbroek, P. Heintjes Visser te Wapenveld. — Veendam, A. Rutgers van der Loeff te Avenstade (cl. Tiel). — Huim, E. van Kleffens te Schildwoude. — Appelscha (cl. Heerenveen), P. Engelse te Wilhelmstad (cl. Goes). — Onstwedde, A. Renier te IJelmuiden c. a. (cl. Kampen). — Winsum (toez.), H. A. Oostman Stede te Kollum.

AANGEROMEN: Terkaple c. a., A. H. Magendans te Slijk-Ewijk. — Ingen (Betuwe), W. G. van Doorne te St. Michiels-Gestel.

BERONK: Looz op Zand en Londen, W. R. Kalsbeert te Kesteren. — Ee, K. Kloosterman te Tjerkstraat c. a. — Eiecland (Fexel), P. van Binnendijk te Obergun. — Asch, W. G. van Doorne W.K.J. te St. Michielsgestel en Schijndel. — Zuidzande (cl. IJzendijke), P. J. Kromsigt te Scherpenisse (cl. Zierikzee). — Zevenbergen, W. Koelman te Rhenen.

Geabonneerden op DE HERAUT worden beleefd verzocht, de abonnements-gelden over het kwartaal, geïndigd 31 December j. l. ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken aan de Administratie.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

J. A. WORMSER,

Directeur-uitgever.

Amsterdam, Januari 1895.

P. S. Intekenaren op de premie „E voto Dordracens“ wordt herinnert, dat den 1sten Januari j. l. de tweede termijn (4de deel) van f 0.75 per exemplaar was te voldoen. Men zal mij verplichten door met dat bedrag den postwissel te verhoogen.

Advertentien.

Voor de velelei welkomstgroet hem bij zijn terugkomst in het vaderland gebracht en toegezonden, zij het ondergeteekende geoorloofd hierna de hartelijken dank te betuigen.

KUYPER.

Amsterdam, 13 Januari 1895.

L. G. WEISZ & Co.

Commissionairs in Effecten.

Prinsengracht bij de Prinsenstraat, No. 157. AMSTERDAM.

G. F. JURIAANZ, Orgelmaker.

Amerik. Orgelhandel.

Haarlemmerdijk 88, Amsterdam.

Steeds voorhanden uitgebreide sortering, van de soliditeit fabrieken.

Directe aanvoer. Laagste Prijzen.

VIAAG CATALOGUS.

Engros en Détail.

In een Provinciestadje van Gelderland, wordt TE KOOP aangeboden:

Eene Apotheek

met toebehooren, voor billijken prijs. Een Arts of Geneesheer kan, bij overname, op een goede praktijk en levering der medicijnen rekenen, daar er een bejaard Geneesheer en een-ouden Apotheeker wonen. Laatstgenoemde zal, bij overname, zijn mandaat neerleggen. Brieven franco, onder letters A. A., aan het Bureau van dit blad.

GOLDSCHMEDING's

Amerikaansche Orgels,

worden bij toewijding gevraagd. Men bezichtige de uitgebreide sortering of vrage Catalogi en coeditien.

Prijzen van f 60, f 70, f 80, f 100, enz. enz.

WARMOESSTRAAT N°. 141, AMSTERDAM.

Iemand, met een talrijk kroost, zijne positie door financiële moeilijkheden bedreigd ziende, vraagt tegen flinke rente ter leen

f 200.

Aflossing maandelijks of per kwartaal, naar verkiezing. Inlichtingen versnakt de heer L. EKKELBOOM, Evangelist te Noordwolde.

Schoone lees- en studiestof.

F. J. W. POSTHUMA, Uitgever te Wolbege, debiteert met succes:

HET BOEK VOOR ONZEN TIJD.

De Openbaring van Johannes, Leesbaar voor de Gemeente.

Tweede herziene druk, 768 bladzijden.

Prijs ingenaald f 3.—, gebonden f 3.60, tegen toezending van postwissel, fr. p. post.

BRILLEN en Pince-Nez.

82 ROKIN 82.

KAREL VAN BUREN.

BROCHURE:

„Het behoud der Oogen.“

GRATIS VERKRIJGBAAR.

Bij den Uitgever J. H. BOS, te Kampen, is ter perse:

De Gereformeerde Dogmatiek

VAN

Dr. H. BAVINCK.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.,

DAM 15-17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS, Wisselen Gouden Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIE en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

PIANO's. — ORGELS.

C. C. BENDER.

Opgericht 1850.

Leiden. — Amsterdam.

Tot bezichtiging onzer ruim gesorteerde nieuwe Magazijnen DAMRAK 74, nodigen wij ieder belangstellende beleefdelijk uit.

Bij ZALSMAN, te Kampen, is verschenen:

DE ALGEMEENE GENADE.

REDE, bij de overdracht van het Rectoraat aan de Theol. School te Kampen, op 6 December 1894, door

Dr. H. BAVINCK.

Prijs 70 Cent.

Alle Boekhandelaren nemen bestellingen aan en na zending van het bedrag wordt deze Rede franco verzonden.

Kootwijk's Scholen.

LEESBIBLIOTHEEK.

Gaarne zag ondergeteekende, in het belang van onze Gemeente, onze scholen in het bezit van een flinke leesbibliotheek.

Zoo ergens, dan bestaat hier, vooral in de wintermaanden, groote behoefte aan degelijke lectuur.

Zouden onze vrienden niet eens voor dit doel hun boekenschat willen nazien?

Oude, mis deegelijke boeken, die misschien reeds lang ongebruikt liggen en dus gemakkelijk gemist kunnen worden, zijn hoogst welkom.

Zeer gewenscht is Gereformeerde Theologie (oude schrijvers en niet minder die uit later tijd). Voorts degelijke Christelijke lectuur, verhalen, vooral betrekking hebbende op de Geschiedenis (Vaderlandsche en Kerkgeschiedenis), geschiedt voor elken leeftijd en ook boeken over landbouw, veeveest enz. enz.

Met blijdschap zal alles in ontvangst genomen worden door

Kootwijk. Ds. J. H. HOUTZAGERS.

Ingevoerd door Kootwijk's scholen bij Ds. HOUTZAGERS: Van J. van K., namens de diaconie der Geref. kerk B. te Schiedam, collectie rate Kerstdag, voor Kootwijk f 2.

DE ZONDAGSSCHOOL.

WEEKBLAD onder Redactie van A. J. HOOGENBIRK.

Per jaargang franco per post f 2.50.

Inhoud van het Nr. van 9 Januari 1895: Wenken en toelichtingen voor den Rooster. — Toelichtingen bij de les. — Apostelen en discipelen. — Ingezonden stukken: De Rooster. — Kerstfeestvieringen. — Lambertus Jakobus Luijck. — Advertentien.

Amsterdam.

HÖVEKER & ZOON.

Vrije Universiteit.

Het is mij een aangename taak wederom hier dank te mogen zeggen aan al de vrienden onzer stichting, die het onzen ijverigen amannissen, den heer Van Oversteeg, zoo aangenaam gemaakt hebben op zijne reis door de noordelijke provincien. Hij mocht dewijl niet zonder vrucht arbeiden, en werd overal hartelijk ontvangen. Na eenigen tijd zijn administratieve arbeid aan het bureau te hebben bijgewerkt, is hij thans wederom daaraan gereisd, daar er nog veel te doen was overgebleven. Later hoop ik ook Zuid-Holland en Zeeland te bezoeken. Hij zij ook voor het vervolg den vrienden warm aanbevolen, opdat hij met hartelijkheid als een welkome broeder worde begroet. Het is op reuk een waar genot overal broederlijke gastvrijheid te ontmoeten en voor den arbeider zoo verlijdend als daaraanboven een goede zichtbare vrucht mag worden ingeogst. Zonder geld aan onze stichting niet bestaan. Een groote som is elk jaar noodig om niet te schande gemaakt te worden, maar het geld is niet het voornaamste. Het behoort tot de alle dingen, die u toegeworpen zullen worden, waarvan de Heiland spreekt. In onze stichting is het Koninkrijk Gods het eerste en het eenige, wat wij hebben te zoeken; maar ook te zoeken met ons gansche hart. Daartoe vooral schenke de Heere genade aan onze hoogerleeren en aan onze studenten, opdat de nieuwe jaarkring rijk gezegend zij. Volgens art. 2 der statuten staat onze stichting voor alle onderwijs, die in hare scholen gegeven wordt, geheel en uitsluitend op den grondslag der Gereformeerde beginselen. Wanneer, wat God verhoede! ooit onze stichting dat beginsel zou verlaten, heeft alle reden voor haar bestaan opgehouden. Dat zijn wij allen eens. Maar niet mag uit het oog verloren, dat de toepassing dier beginselen op elk terrein des levens een zeer moeilijke en zware taak is, die de Heere zijnen knechten heeft op de hand gezet. Daartoe behoort de bijzonder bewaakkende genade des H. Geestes, en alernist behoort men dus licht daarvoor te denken. Evenmin mogen wij verwaachen, dat het volle licht op eenmaal doorbreekt. Zoals in het geestelijke de nacht der onwetendheid plaats maakt voor den dag der kennis en der verlichting, doch zulks niet eensklaps maar allengs geschiedt, zoo is het ook met de Christelijke wetenschap, die zoo langen tijd niet is beoefend geworden, maar thans door de studie onzer broederen tot haar recht moet komen.

Daarom past ons dank voor hetgeen de Heere reeds schonk en ootmoedig gebod om meerdere genade, die wij als een duizendwerf verbeurden, zegen voor onze stichting van den Heere hebben te vragen en ook in kinderlijke vertrouwen mogen verwachten.

W. HOVY.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. Voor de kerk in haar geheel. Deel II en III. Voor de enkele personen. In fraaie stempelband f 8.90; ingen. f 7.50; f 6.50. Afzonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.

Gomer voor den Sabbath.

Meditatien over en voor den Sabbath. In stempelband f 2.40; ingenaald f 1.90.

Tractaat van den Sabbath.

Historische dogmatische studie.

Prijs f 1.60. Gebonden f 2.10.

Voor een Distel een Mirt.

Geestelijke overdenkingen bij den Heiligen Doop, het doen van Heiligheden en het toegaan tot het Heilig Avondmaal. Ingenaald f 1.60. In stempelband f 2.30.

2e druk (Volksuitgave.)

f 0.60; 25 Ex. f 12.50; 50 Ex. f 22.50.

De Vleeschwording des Woords.

Prijs f 1.90. Gebonden f 2.40.

Tractaat

van de Reformatie der Kerken.

Aan de zonen der Reformatie hier te lande aangeboden op Luthers vierde eeuwfeest. Prijs f 2.50.

De twaalf Patriarchen.

Bijbelache Karakterstudien. Prijs net ingebonden f 1.—, ingenaald f 0.75.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributien:

Door den heer J. Schipper te Oud-Loosdrecht f 27; door den heer Jan van Zanten uit Driebergen f 55; uit Doorn f 26.30; uit Zeist f 6.50; uit Leersum f 2, samen f 89.80; door Ds. F. W. Sluiter uit Heeg f 56.50; uit Woudsend f 49; uit Gaastermeer f 16.50; uit Smallebrugge f 2.50, samen f 124.50; door den heer H. G. Rierick te Reeuwijk f 34; van Meij. Wed. C. S. te W. f 1.50; door den heer A. W. de Leeuw Jr. te Schoonrewoerd f 100; door den heer A. D. Duijs te Eist f 31; door den heer H. Moll uit Nieuwer-Amstel f 60; door den heer K. Pasma te Harlingen (1893) f 44.50; door Prof. Dr. A. Kuyper, van W. J. en H. M. D. te G. f 35; door den heer A. Hacquebord te Drachten f 18.50; door den heer J. Oerlemans te Drongelen f 23.50.

Aan Collecten:

(Voor de Theol. faculteit) van de Geref. kerk te Emmen f 4.27; van idem te Barendrecht B f 18.76; van idem te Pernis f 13.28; voorts de volgende halve coll., van idem te Borger f 1; van idem te Vries f 4; van idem te Appelscha f 4.68; van idem te Gasselternijveveen f 5; van idem te Middelburg A f 7.97; van idem te Middelburg B f 8.32; van idem te Middelburg C f 7.64; van idem te Vlissingen A f 8.80; van idem te Vlissingen B f 6.64; van idem te Koudekerke f 8.83; van idem te Meliskerke f 1.01; van idem te Serooskerke A f 4.24; van idem te Serooskerke B f 6.47; van idem te Veere f 2.24; van idem te Gapinge f 7.99; van idem te Vrouwepolder f 2.50; van idem te Oostkapelle f 2.94; van idem te Domburg f 2.10; van idem te Grijskerke f 8.71; van idem te Arnhemvelden f 1.73; van idem te St. Laurens f 0.89; van idem te Oost- en West-Souburg f 9.

Aan Schenkingen:

Door Ds. J. van der Meulen te Winsum (Friesland) gevonden in het kerkzakje f 10; door den heer Jan van Zanten te Zeist, van Meij. W. H. te Leersum f 0.50.

Voor de Medische faculteit:

Door Ds. J. H. M. G. Wolf te Maasland, van de meijesveeren: „Dient den Heere met blijdschap“ f 2.50; halve collectie van de Geref. kerk te Werkendam B f 5.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: Jaarlijkse en andere bijdragen halve stuivers-vereeniging te Amsterdam f 37; door J. v. K. van de halve stuivers-vereeniging te Kollum f 12.50; N. N. te K. f 10; H. te V. f 10; haljaarlijkse Praebende van baron v. d. B. v. V. te A. f 39.20.

S. J. SEEFAT,

Hilversum. Penningmeester

ELECTRISCHE DRUKKERIJ.

Voorheen J. J. ARND en ZONEN.

Dit blad
Bijdragen
van dit bl.
tentien aan
insending
kunnen vo

Tegen d
dat de eng
en dat ze
zijn, om o
of met Ch
niet zelden
en Col. 1:
is sprake v
ten, Heers
door ons w
benamingen
lus van en
nu alsoo,
den naam v
enz. genoec
ge dan sta
sluitend tot
het voeren
geschapene
Het antwo
zijn. Er is t
de éene nie
behoorende
wezen, als
deren; de k
krachtens
moeder aan
schappij ove
die dienste
tens een ha